

00

9949

Qu

23 665

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS
DE
CONVULSIONE

Quam
AUSPICE CHRISTO ARCHIATRO,
Auctoritate & Indultu
AMPLISSIMÆ ET GRATIOSISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ
IN ALMA GRYPHICA
PRÆSIDE

VIRO Nobilissimo, Excellentissimo atque Experientissimo,
DN. JOHANNES GERDESIO,
Philos. & Medic. Doctore celeberrimo, Profess. Publ. Ordin. Facult. sue
DECANO summè spectabili, ut & S. REG. MAJEST. SVED.
Archiatro dignissimo, meritissimo,
Dn. Patrono, Promotore ac Affine omni obsequii cultu
æternum venerando

PRO LICENTIA
Summos in Arte Medica Honores, Insignia & Privilegia DOCTORALIA,
MORE MAJORUM, legitime & solenniter capessendi,
Publicæ Eruditorum Censuræ subjeit.

JOH. NICOLAUS SCHMIETERLOW,
Gryphiswald, Pomeran.
IN AUDITORIO MAJORI A. ab O. R. M. DC. XCVIII.
ad diem Febr. horis consuetis.

GRYPHISWALDIÆ,
Literis DANIELIS BENJAMINIS STARCKII,
Reg. Acad. Typogr.

18

666.

DISPUTATIO MEDICAE EMANICURABILIS

PRO DOMINA ANTONIA

AUSPICIO SOCIETATIS ARCHIAETRI

ANNO DOMINI MDCCLXXII

BY JOHANNEM GEBHARDI

IN ACADEMIA MEDICA

UNIVERSITATIS HALLENSENSIS

IN AEDIFICIO ANTIQVARIARI

IN AEDIFICIO ANTIQVARIARI

IN AEDIFICIO ANTIQVARIARI

667.

JOVA JUVVA!

PROOEMIUM.

Deliberanti mihi de argumento Dissertationis Inauguralis convenienti, ac intuenti tot morborum Myriades, humanum genus affligentes, dubius omnino hesi, quem excutiendum eligerem, quo mori recepto ac Jussu sui Gratosissimi Medicorum Ordinis, Satisfacerem. Quamcumq; enim Machina nostra artificiosissime aliae condita, partem aspiciam, nullam tam robilem, tam firmis munitam praesidiis reperire licet, cui non morbus ceu hostis truculentus, in singula ferme momenta, immineat. Dicere ea propter minimè vereor, quod totus homo totus sit morbus. Gerit morbum in animo, gerit in corpore, corporisq; singulis partibus. Fluctuat animus in imperando, vires corporis deficiunt in exsequendo, vacillant partes in sustinendo. Modo enim ossa, modo membra, cutis, caput, oculi, aures, os, nares, &c. infestantur, milleque malis vexantur. Quid? ipsa vita Regia, splendidum anima Palatium, fistula Aeolisa, faucium angiportus, culina publica, ab horum insultibus se non extricare valent: Virile decus malorum sic specus, foeminearum mammaram ubera pernicietis tubera, intestina sordium sentina, optima fercula pessima stercora: Pautis: monstres mihi ullam in microcosmo hoc partem, cui non sit morborum Ilias? Si centum advocarem Heraclitos, foecundam omnibus miser homo ob imbecillitatum miseriarumque cumulum stendi materiam esset suppedaturus, cum morbum edendo, bibendo, stando, ambulando, dormiendo, vigilando, quera. Quo penitioribus autem sedibus hospitantur infensissimè nostri corporis hostes, morbi, eo abstrusiores proculaubio quoque deprehenduntur. Qui solidas partes occupant, oculis patere queunt, corpore si non vivo, tamen extincto, aet que Nus mule habent, velut caligine quâdam obsita cernimus, cum quae in ipsis nervorum centrâ peraguntur, nondum adeò dilucidè perspecta sint. Crediderim hinc veteres Epilepsiam appellasse morbum sacrum, ac τὸ Θεῖον sive divinum quid sub hac latitare existimantes, haut fidentes causam ex naturalibus arcessere, frustra ad DEUM referentes, quod cura media secunda eam immittat, vel optantes minime & revera hac nosse. Minime vero

A 2

hinc

hinc optandum, ut Medicus omnium morborum insultum in proprio
 experiatur corpore, certius demum de singulis judicaturus, satis enim,
 imò melius est in alieno id visere, modo fundamentis artis sua instructus
 hos dignoscere ac curare valeat. Ut clarius jam eloquar, in Disqui-
 sitione CONVULSIONIS occupari, hancque pro ingenii mei tenui-
 tates pertractare constitui, dignam ejus perscrutationem ratus, quod
 singulis ferè morbis atrocibus modò in corpus sevientibus Quum cetera
 Etiam complicari observem, hisq; perversè agitatis, musculi fibre motri-
 ces &c. p. n. pariter afficiantur, verbo, convellantur. Sed nonne Ili-
 ada post Homerum? nonne Æneida post Maronem? Quippe multi,
 quos inter WILLISIIUS primas tenet, hanc doctrinam non tantum uber-
 rimè explicarunt, sed magno conatu fere exhaurerunt: Egone inter
 Eumiles myricas delitescens, inter cedros & sylvas caput efferre?

Egone laurigeris hisce Phæbis me immiscere,
 Et stellis nebulam spargere candidis?

Nihilominus in memoriam revocans scitum ac venustum HIPPOCRA-
 TIS Παράγγελμα, Tentandum, ac in magnis voluisse sat esse nemo
 mihi vitio vertet, quod omis sis aliis omnibus hanc materiam ventilan-
 dam elegerim, præprimis cum eam non ut alios, sed ut me ipsam eru-
 diam, subventilationis incudem revocaverim, sicubi ergo lapsus fuero,
 vel ingeni tenuitate, vel rem difficilem brevissimis hisce pagellis comple-
 tendo ipsum veritatis scopum non semper attigerim, Indulgentia Tua
 L. B. benignissima ut compleas rogo. Hominem enim me esse cogita,
 s. e. erroribus obnoxium. Ea autem in Disputatione presentis utar
 methodo, ut tradita primum Natura atque Essentia, dein subjectum,
 causas, differentias, signa explicem, postmodum methodum medendi
 seu curationem addam, idq; breviter. Summus Archiater D. T. O. M.
 sine cujus lumine nihil est in homine, nihil est neque publicè, neque
 privatim utile & proficuum, cæptis meis annuat, laboresque meos eò
 dirigat, ut in Divine sue Majestatis Gloriam, atque Ægrotantium
 salutem cedant felicissimè, id quod humillimis supplicibusque oro ac
 obtestor precibus!

SECTIO I.

669.
SECTIO I. THEORETICA.

CAPUT I.

Definitionem nominalem exhibens.

§. I.

Acturi de Convulsione ne ἀμεθόδως id fiat, omnisq; error præcaveatur, methodo hæcenus recepta philologicam ejus explicationem præmittimus, licet hæc parum aut nihil ad morborum profligationem conducatur, & non verbis sed herbis curatio institui debeat, nihilominus moniti *GAL. L. 3. de Simpl. Medic. facult. c. 2.* nominum significata probe distingvere, magnum habere momentum & facultatem ad veram cognitionem, ac summi Philosophorum Dictatoris *ARISTOTELIS* dicitur *Top. 8. L. 2.* memores, quod primum & necessarium maximè benè definiendi, feliciter disputandi & accuratè res quaslibet cognoscendi principium vocum sit explanatio, quâ neglectâ dissertationes nostræ nec de re ipsa, nec ad rem, sed ad nomina inania nuda turpiter instituerentur, pro rei exigentia considerabimus ejus Paronymiam, Homonymiam, & Synonymiam.

§. II.

Etymologiam quod attinet, vox Convulsio ratione originationis latina est, & à convellendo derivatur, nonnulli eam à trahendo deducunt, unde Græci eandem quoque per Spasnum explicant, qui contractionem denotat, τὸ σπᾶν namq; illis est trahere. Ut hinc hæc duo vocabula unum idemq; significant atq; promiscuè usurpentur, quid & spasmi vocabulum civitate Romana fermè donatum sit. Interim eò ad unum ferè omnes Authores collimant, id quod Græcis

A 33

σπασμὸς.

σπασμὸς ἀπὸ τῆ σπᾶν ἀ contrahendo, illud Latinis Convulsiō dicatur. Nec difficilè videtur harmonicæ vocum harum conspirationis rationem suppeditare, quoniam quoad formale ipsum maximè convenient, cum partes Convulsæ contractionem quandam continuatam includant, talem quidem quæ hæ ita distendantur, ut ruptura earum metui debeat ex eo imprimis manifesta quod illas medianibus fibris motricibus usque p. n. irritatis summa vi trahi, sicque de pristino suo statu, ut *PLAUTINA* utamur phrasi, convellercernamus vid. *SENN. Cap. de Convulsione*. Contradictentem quidem hic habemus *SCHNEIDERUM Lib. de Spasm. natur.* qui mirè satis atque prolixè in eos invehitur, Convulsionem per spasmum & vice versa exprimentes, ignorantia Interpretum Græcæ lingvæ hunc errorem adscribentem, malè voces has ideo distingventium, cum convulsiones vi latinæ lingvæ essent, quæ rupta, laxata, avulsa, spasmorum hinc definitio his minus quadret, utpote per membrorum motum depravatum eos præfigurans, nihilominus tandem eandem tibiam cum illis inflat, ob longam consuetudinem & usitatam hæctenus acceptionem valorem æqualem utrisque concedens.

§. III.

Succedit *Homonymia* s. ambiguitas voces hujus, secundum quam experientia ac Veterum acceptione id comprobante, modo *latius* ac indefinitè sumitur, qua ratione notet convulsionem quamcunque nervorum, fibrarum, membranarum ac tendinum nervorum vellicationem, adeoque & Convulsio & Epilepsia & Motus Convulsivi sub generali hoc termino comprehendantur: Modo *strictus* & definitè accipitur, quando

671.

quando Convulsio Epilepsiae & motibus convulsivis
contradistinguitur, ita quidem ut in illis Convulsio
κλονική magis observetur quam nonnulli spuriam ap-
pellare amant (κλονή enim præcipue inæqualem
membrum motum, hinc motus quoque Convulsivus
nominatur, ultra citraque sive quodidem valet invi-
tam membrum contractionem, variam agitationem, vi-
brationem & extensionem significat) in hæc vero
τονική cum τάσει continua, quam legitimam eapropter
vocitant. (τόνή enim immobilitatem & rigorem
membrum s. membrum rigidi contractionem & in uno situ
ac figura permanentiam indicat). Illa intermissio-
nes suas concedit, ac est interpolata, hæc vero est
continua, quæ κατ' ἐξοχήν ideo convulsio inscribitur,
quamque in præsens proprie hic explicare intendimus.

§. IV.

Synonymia quoque non prætereunda, quæ varias
Variorum Authorum nobis suppeditat affectus præ-
sentis expressiones. Modo enim distensio modo
rigor modo tortura nervorum à quibusdam, à non-
nullis tensio simpliciter appellatur, imò & aliis nomi-
nibus quam plurimis exprimitur, sed mittimus ea,
cum longum Catalogum horum SCHNEIDERUS in
Lib. ant. cit. suppeditat, ad quem B. L. remittimus.
Saltem illud adhuc addere licet, à nonnullis Cram-
phum eundem dici, quam bene quam malè aliis ju-
dicandum relinquimus, rati eo ipso sufficienter nos
explicasse, quando ad species Convulsionis ex flatu-
lente causa oriundæ eundem referendum esse innuam⁹.
Germanis usitata vocabula idem cum prædictis qui-
busdam ac ex iisdem ferme rationibus dicentia sunt,
das Spannen / das Zucken der Glieder / der Kramppff.

CAPUT II.

CAPUT II.

Definitionem realem sistens.

§. I.

PRæmissis iis quæ ad nominis declarationem pertinere videbantur, ne speciosa nominum veneratione res ipsas negligamus ad intimiorem Convulsions lustrationem, pergimus, quam à definitione reali ordimur monito Illustriss. Scaligeri Lib. de Plant. adducti, sapientis profectò esse, appositè dicentis, prosequi definitiones, cum προλασεις ad scientiam essent immediatæ, nihil etiam cordato Viro dignius quam definire, Talem E. constituimus.

Convulsio est involuntaria ac insolita musculorum aliarumque partium fibrosarum contractio cum rigiditate durante & dolore satis intenso conjuncta, orta ab irritatione partium nervosarum insigni, per continuum & inaequalem seu p. n. Spirituum animalium in nervos & musculos influxum & motum, sensibus nonnunquam integris manentibus, varia tamen pro Individuorum diversitate causarumque atrocis, symptomata ac lesiones inducens.

§. II.

Minimè autem nos sfugit, si Practicorum libros evolvamus aliam atque aliam easdem suppeditare, sicut LINDANUS asserit: Esse vehementem membri corporisqve raptationem. WALÆUS esse involuntariam & perpetuam musculorum versus principium suum contractionem: Sed differentiam haud magnam intercedere quivis accuratius paululum eas perpendens fatebitur, cum licet non in nomine, in re tamen maximam partem conveniamus: Aut si aliqua concedenda vel concipienda, secundum membra in definitione præsentis recensita, hæc in plurium horum enumeratione causa-

673.
causarumque additione consistet, sive quod ex hypothesibus nondum evictis sit deducta, ut hinc veritas vel falsitas ea sub examen aliquantum revocata facile appareat. Interim sicut unicuique liberum relinquimus arbitrium, ita nostra jam data definitio nobis probatur, quam idcirco accuratius paullo investigabimus.

§. III.

Genus Convulsionis in contractione consistere diximus involuntaria, quam ipse sensus testatur, motus namque musculorum tunc depravatur cum partes congrua alias habitudine se justè extendendi, inflectendi, attrahendi &c. gaudentes, contrario plane modo se habere experimur, i. e. hæc ob rigiditatem potentiis hisce destitutæ alienum à naturali motum sustinent, spiritus quippe inordinate agitati, huncque perversum motum musculis reliquisque fibris motricibus impredientes, inflando eas ac distendendo ultra debitam mensuram, eas ad contractionem majorem sollicitant, verbo, positum earum naturalem everunt. Nec aliter quoque affectio hæc explicari poterat cum motum huncce involuntarium & p. n. à naturali quoad impellentia ordinaria ac organa operantia non differre constet, nisi quod vitiosè contingat, in statu enim naturali muscoli pariter contrahuntur, abbreviantur, extenduntur, laxantur &c. licet motus iste sit blandior, nec cum partis læsione eveniat. Hæc indicasse hic saltem sufficiat in sequentibus quippe ulterius declaranda. Regeris autem *κρίνομενον* adhuc manere, annon melius convulsio per tensionem definiatur, cum hæc *τονόνοσ* illam potius absolvat. Sed nonne illa ipsa distensio sive tensio

B

in

in Tetano v.g. apparens etiam est contractio: Quamquam membrum tetano correptum distentum rigidum rectum occurrat, ex eo provenire facile elucet, quod ab utraque parte tam anteriore, quam posteriore musculi æqualiter contrahantur, ut neuter alteri cedat, aut ab alio vincatur, hinc illa rigiditas. Motus propterea *SENNERTUS*, ut irrefutabilem hanc esse demonstrationem, convulsionem per contractionem musculorum p. n. describere, concludat, cetera actionem in statu s. n. his alias propriam, ac omnium optimè per illam definiendam. Multo minus in concussionem ratio formalis quærenda, cum hac ratione minus aptè quamvis aliis ita visum explicetur, nisi ad Epilepticam velimus petrahere.

§. IV.

Benè quippè, quod hic monendum erat, Convulsio sive spasmus & *σπασμώδεια κίνησις* s. convulsivi motus sunt distingvendi licet utriq; in eo conveniant, quod musculorum contractionem involuntariam pro genere agnoscant, attamen in eo differunt, quod (1) in vera convulsione nulla nonnunquam sensuum tam internorum, quam externorum sit conturbatio, in motibus autem convulsivis ea semper observetur. (2) In convulsione membrum contractum in rigiditate perduret, cujus contrarium motus convulsivi membrorum concussionibus, agitationibus, variisque vibrationibus sat manifestè ostendant cum situs differentiam haut unam eandemque continent, quod vulnera capitis, Epilepsia, febres malignæ abunde declarant vid. *SENNERT. de Convuls.* Referunt Autho, res ad concussionem hasce clonicas parvam illam concussionem, in emissionem seminis græa quæ accidit, ut de

675

ut dehinc à Medicis etiam philosophis DEMOCRITO
præsertim, Epilepsia parva coitus sit dictus. Sicut
pariter convulsivis motibus veliis cognatis annume-
rant, ubi quorundam corpus sub primum somnum
ita concutitur, ut lectum tremere ac concuti faciat,
homoque inde expergiscatur. Vid. SENN. l. all.

§. V.

Præter voluntatem musculorum horum contra-
ctionem fieri in Definitione innuimus, est ἀεὶστικός καὶ
ἀπρόαιρετός, cum affectus hic musculos aliasque partes
fibrosas ad motum involuntarium sollicitet, eoque
ipso involuntarius fiat motus in parte, quæ alias
moveri voluntariè solebat, i. e. licet in organis vo-
luntariis contingat, ad differentiam tamen motus
voluntarii ita expressimus, ubi partem modo exten-
dere modo contrahere, tensam cum primis relaxare
licet pro lubitu ac voluntate nostra.

§. VI.

Molestam quandam sensationem, quam alias do-
loris nomine insignire solent, taliter affictos sustinere
ullum negaturum haut facile crediderim, si non alio
certè vel hoc argumento convinci poterat quod par-
tes fibris nerveis undique stipatæ, eoque nomine exqui-
sito sensu gaudentes ultra modum tunc contractæ cer-
nantur, quia ratione non potest non fieri, quin hæc
magis magisque continuata, fibræ hæc cum partibus
ob perceptam tam ab internis quam externis causis
vellicationem molestiam summam patiantur, sensati-
onis ac motus munus alias gerentes.

§. VII.

Vt ab aliis complicatis affectibus convulsionem
distingueremus, differentiam insimul adjunximus,

B 2

tam

tam ratione subjecti quam causarum viarumque, quemadmodum enim in Apoplexia repentinam omnium operationem animalium in toto corpore abolitionem, à vitio cerebri imprimis ortam, cum spirandi difficultate & stertore, in Epilepsia subitam cum omnium sensuum sublacione s. conturbatione hinc totius aut quarundam partium concussione, convulsionem à motu Animæ animalium per nervos depravato, simul quoque in cerebri recessibus impedito, proveniente, in Paralyti motus nonnunquam sensuum externorum frequentius tactus ablationem à Animæ torpore horumque influxus interceptione enatam, in motibus convulsivis membrorum hinc inde variam agitationem cum cerebri quandoque ac sensuum læsione observamus, ita in convulsione speciatim sic dicta sensus illius tristis s. doloris indicio præfente peragi hanc sensibus aliquando integris manentibus, pariter ac cerebro, membris licet contractis atque in rigiditate servatis, constante quidem seu permanente, tum κατ' ἀρσιν, ad differentiam convulsionis alterius interpolatæ, quæ cum continua magis membrorum convulsatione, peragitur, tum κατὰ θέσιν, quod hæc convulsionis sit genuinum signum & requisitum ut scilicet constans sit ac permanens. Distinguitur alias in spasmus emprostotonum & Opistotonum, Tetanum etiam, ubi istud convulsionis genus Corpus antrosum, Illud retrorsum flectit, hoc vero idem, rectum & distentum tenet; sic, à particulari sede aut parte aliqua affecta utpote Oculo, Ore, dentibus, pene &c. oriuntur Species Spasmi; Strabismus, Spasmus Cynicus & Rissus sardonius, Trismus, Satyriasis, &c. Quemadmodum etiam

677
etiam ratione accessus Convulsio est levior & gra-
vior, in respectu ad causas sincera & spuria, Idiopa-
thica & sympathica & circumstantiæ temporis Con-
stans & cito transiens & c.

CAPUT III.

Subjectum s. partem affectam deter-
minans.

§. I.

PArtis affectæ cognitionem qui habet, morbum
quoque hujus facile novit, qui morbum novit facile
eundem tollere valet. De subjecto E. inquirendo ut
simus solliciti, illudque indagemus & ordinis ratio & ne-
cessitas pro investigandis causis ac curatione institu-
enda postulat. In hoc determinando miram inter cla-
rissimos Medicos tam Veteres quam Recentiores
altercationem observamus, testantibus eorum Scri-
ptis modo cerebrum modo nervos, modo Ω tus ani-
males, modo tendines accusantes, quosdam pro carne
fibrosa certantes, alios, cerebrum ac cerebellum una
cum spinalis medullæ initio, plurimos musculos par-
tem affectam sive subjectum adæquatam asserentes.
Licet opiniones eorum paucis attingere, dein quoque
nostram adjungere, quo appareat, quantum nobis-
cum consentiant, dissentiantve.

§. II.

Ex Veteribus primò mihi nominandus **GALENUS**,
qui *L. de loc. affect. & Comment. in Aphor. 67. Sect. 4.* ce-
brum primarium hujus morbi subjectum, sympto-
matum Authorem asserit, licet postea de se ipso fa-
teatur, *Lib. de fetus format.* se ab hac opinione utpote
absurda recessisse, atque ad aliam ab aliis Viris in-
troducendam transisse. Ad stipulatur huic ex Arabi-

B 3

bus

bus *AVICENNA* junioribus quibusdam, ut *Job. TAGAULT. Job. SCHENCK.* assensione & explicatu ac experimentis rem confirmantibus.

§. III.

Nervorum vitium qui accusant, sunt pariter *GALENUS* quando *Comment. 4. in lib. Hipp. de artic.* nullam partem convulsione corripi ait, nisi nervi afficiantur. Ex Junioribus *C. CELSUS* affecto huic assensum præbet it. *RONDELETIUS* convulsionem contractionem in nervis ad suam originem s. principium citra voluntatem affirmans.

§. IV

Qui motus animales subjectum dicunt, *WILLISIUM* Antesignanum sequuntur de morb. Convuls. c. 1. eo adducti argumento, ut hi proximum motus instrumentum, ita & convulsionis partem affectam contendant. Vid. quoque *BONETT. SEPULCH. c. 1. S. 13. de Convuls.* Tendines ac carnem fibrosam hic primario affectam esse Veterum ac Recentiorum nonnulli volunt, & quidem quoad tendines, cum ratio illa ab horum Propugnatoribus allata ex simili fundamento ac de *Ab.* adducto petita, eandem non ulterius prosequemur, ex eo quippe probare nituntur, quod hi constricti nimis aut obstructi, motus è fibris carnis redeunt non facile admittant, convulsionibus hinc occasionem suggerant. vid. *SCHNEID. de Spasms.* Posterioris dilucidationem explicationi partis ex nostra mente primario affectæ reservamus.

§. V.

In cerebro ac cerebello una cum radicibus spinalis medullæ initio locum huius mali ponunt non pauci cum *FRANC. DE LE BOE SYLVIO*, hoc quippe ut
πρῶτον

πρῶτον ἐστὶ ἀνοδητικόν ἰτα & πρῶτον κινήτικόν primum movens
& impellens, puta ad motum secundum, animale &
voluntarium, in qua sententia quoad spinalem me-
dullam assentientem habet, CHESNEAU, qui hanc
subjectum credit, in quem tamen SCHNEIDERUS
valdè invehitur, eum blennum, gravedinosum, erro-
rum veterum deliramentorumque Parentem vocans.

§. VI.

Si reddenda sit ratio quare Authores modo hanc
modo illam partem affectam statuunt, & pro subje-
cto agnoscant, nulla alia dari poterit, quam quod
consensus partium inter sese accusandus sit, quo hæ
mediantibus fibrillis nerveis invicem communicant.
Communio ista sat manifestè ex inspectione & de-
monstratione illa oculari apparet, quâ modo per
nervos, modo per membranas, modo per vasa com-
munia conspirare mutuò observamus, revera enim
una pars si non tota quoad antenus alteri annectitur,
quatenus ossibus tendines, tendinibus muscoli, mus-
culis nervi & vasa sangvinea non tam implantantur,
quam continua sunt ut non nisi cum violentia aut lace-
ratione divelli queant, hinc rationibus quoque An-
tiquos haut destitui cernamus, saltem quod subje-
ctum proximum & immediatum non attigerint, id
quod maximè definiendum erat.

§. VII.

Hoc E. ut clarius pateat necessum est ut distin-
guamus (1) inter *convulsionem completam*, de qua hoc
loco præcipuè sermo est & *incompletam*, analogicam,
fundamento ex ipsius motus differentiis desumpto.
illæ nempe partes magis proprium subjectum convul-
sionis specialis sine dubio sunt dicendæ, quæ com-
pletum

pletum motum animale exercent, quæ vero hoc minus gaudent, convulsione generali affici valent, ut intestina, aliæque partes membranosæ, non item subire completam. Quippe quælibet pars pro suo modulo convellitur, unde in convulsione musculi magis infestantur. (2) *Subjectum Convulsionis universalis & particularis* hic attendendum venit, cum hujus strictior ambitus sit & pauciores, hæ illæ in specie corripiantur partes, illius latior & plures concurrant.

§. VIII.

His in genere præmissis, cum, quomodo sequentia jam intelligi & accipi debeant, satis dixisse videor, musculos subjectum principale & proximum statuimus, cum enim hi proprium & adæquatam motus voluntarii s. naturalis qui s. n. fit, instrumentum sint ac omnium penè Anatomicorum consensu musculi fibrillis nerveis abundantes pro motus voluntarii instrumento habeantur, merito & pro certo concludimus, eosdem etiam motus illius depravari s. p. n. subjectum primarium esse dicendos: Eo ipso autem tendines nervos ac reliquas corporis partes per se ad motum non facientes, non penitus excludere volumus, quippe nervi instrumentum motus mediatum sunt, i. e. hi quidem partes non movent, at immediato prius descripto motus potentiam concedunt: ligatis namque iis, scissis, compressis, musculorum & partium ad quas distribuuntur, motus & actio cessat. Pariter & ossa subjectum mediatum constituere non negamus, ad motus firmitudinem, constantiam, complementum, facientia & ipsa sua articulatione variâ actioni musculorum velificantia, ac hoc nomine tendinibus alligata passivè se magis habent.

perspecta, pariter nobis incumberet, ut tum structuram tum motum musculorum præmitterem naturalem, ex quibus nempe partibus musculi constituentur, & quid propriè musculorum nomine veniat, à quibus fluidis ad movendum impellantur, & quomodo hæc in contrahendis musculis agant, deniq; modum delatremus, qua ratione tensio illa motiva, i. e. motus musculorum naturalis præstetur.

§. XI.

Haud vacat e quidem per longum illa deducere, cum non sit præsentis instituti, atq; actum agerem quando *STENO* & *BRUN* accuratam Myologiam, *BORELLUS*, Magnific. *BOHNIUS* Præceptor quondam meus, magna cum nominis sui veneratione mihi compellendus, ac Excellentiss. *ORTLOBIUS*, Patronus ac olim Hospes summe suspiciendus, prior in *Tract. de Motu Animalis*, posteriores in *Disserat. suis Anatom. Physiologicis* doctrinam hanc, clarè atq; evidenter satis tradiderint, pariter nec diversas istas, motus in homine, differentias considerare placet, (quas distinctius tradere brevitatis causa non licet) saltem supponere quædam huc imprimis facientia & tanquam concessa, quo major lux postmodum dicendis affundatur.

§. XII.

Dicimus E. (i) omnes corporis partes solidas, ex fibris constitui tanquam simplicibus, unicè partium similarium nomine insigniendis, cum ultra eas in analysi partium corporis naturalis, progredi Anatomico non liceat, quæ à *LINDANO* fila, à *SENNERTO* villi appellantur, sunt autem filamenta albida, plus minus tenuia, parva, tensilia, ex quibus omnes corporis nostri partes solidas contexi, Clarissimi in Theatro

atro

683.

atro Anatomico Prosectores detegerunt, ita quidem, ut hæc pro robore ipsarum diverso, flexibilitate, rigiditate, arctiore aut laxiore connexione, varia implicatione, contorsione &c. diversas partes, pro variis muniis obeundis, constituent, i. e. fibræ motrices compositarum partium titulo superbientes, à tendinibus, cartilaginibus, ossibus, &c. texturæ duntaxat diversitate distingvuntur, ac non tam substantia, aut essentia, quam substantiæ modo differre videntur, prout in hominibus adultis ac Embryonibus quotidiana observamus experientiâ, partes illas jam ossæ duritiæ gaudentes, prius tendineam mollitiem habuisse, hinc cartilagineas ac demum ossæ evasisse. Fibras autem motrices describimus filamenta firma, flexibilia, tenacia, cylindracea, fortè quoque tubulosa, vel singulatim sub certa simplici ac diversa serie, vel in plures fasciculos collecta, motus instrumentum passivum constituentia. A laxiori autem harum cohærentia, qua sanguinem inter interstitia sua recipere capaces ac rubentes cernuntur, aut sub certo ordine membrana quadam involvuntur ac distingvuntur, modo musculi, modo ab arctiori magis implicatione tendines & ligamenta, à strictiori adhuc connexionione cartilagineæ, ab arctissima demum combinatione ossa vocantur.

§. XIII.

Afferimus (2) has ipsas fibras motrices musculos formare, hincq; non ineptè dici musculum ex congerie musculorum minimorum, coalitum esse, quos recentiores recepto inter Anatomicos termino, in formatos seu perfectos ac non formatos seu informes, ac imperfectos distingvunt, ut formatos dicant plurimarum

C 2

talium

talium fibrarum, ad se invicem in unum systema collectiones, certo ordine ab aliis, imò membranâ sæpè distinctas, ut ea ratione non modo distingvi, ac separari queant, sed denominationem quoque peculiarem aut ab usu vel insertione, figura, situ, substantiâ, fibrarum serie &c. susceperint, hinc modò recti, modò obliqui, masseteres, digastrici, pectorales, serrati, lividi, lati, &c. nominentur. Non formatos vero nuncupent quaslibet congeries atq; expansiones carneo-fibrosas, seu latiores, seu angustiores, seu una fibrarum serie gaudentes, seu ex pluribus coagmentatas, quales tunicæ carneæ œsophagi, ventriculi, vesicæ vasorum sanguineorum monstrant, hinc nulla peculiari denominatione insignitas, quod fibræ motrices singulæ magis & exsanguës, partibus diversis aut intertexantur seu fibris vicinis implantentur, aut tendinibus manifestis omnimodè destituantur, si scilicet se ipsas moveant & sui arctatione subjacentia spatia comprimant, aut in membranas sub-vel super instratas seu adjacentes terminentur, v. gr. intestinorum fibræ transversales in mesenterii fimbriam.

§. XIV.

Addimus (3) in musculorum consideratione necesse esse eorum partes distingvere in communes & proprias: Ut communium nomine veniant arteriæ, nervi, venæ & vasa lymphatica, hinc communem, sicut in aliis partibus, adducendo & abducendo, operam præstantia: Propriæ sint, quas secundum *STENONEM* in medium & extrema dirimere, optimum erit. Utrarumque harum eandem esse substantiam, modo saltim differre, ac ex fibris constare motricibus in ventre muscoli fibras motrices laxius cohærere, in
extre-

648.

extremis seu tendinibus arctius jungi, qui sanguinem
ea propter excludendo, albicantes appareant §§ ante-
cedent. jamjam brevibus inuimus, ut hinc ulteriore
dilucidatione supersedere possimus. Illud saltem
addere lubet, fibras illas motrices, quas cylindrulos
illos firmos ac tensiles dixi, quive certo ordine
in musculos disponuntur, atque primariam eorum par-
tem constituunt, non ut unam continuam fibram, per
totum musculus excurrentem, debere attendi, sed
ut ex minoribus adhuc aliis coagmentatam. Sub-
stantiam illam adhuc peculiarem, ac Antiquis imo &
Recentioribus, *VESALIO AQUAPENDENTE, MOLLI-
NETTO* ultra fibrosam in musculis conceptam, & caro aut
tomentum villosum ab iis nuncupatum, silentii peplo
involvimus, cum licet rubedo & glutinositas talem
innuere videbantur, non tamen muscoli partes inte-
grantes sunt aut eidem propriæ sed sanguinis partes
residuae, in vivis per fibras circulantis, in mortuis
congruescentis ac concrecentis, qui quoque salva
substantia siue per macerationem, siue per coctionem
cum ∇ a facile elui, ac in tabidis secedere valet.

§. XV.

Supponimus (A) nullum corpus à se ipso moveri,
sed ut mobile evadat alio impellente opus habere, cum
motus natura consentiente, & secundum *R. CARTESII*
demonstrativam ac non effectam methodum, non nisi
partium mutuò sibi occurrentium, pro diversa ad agen-
dum aut resistendum habitudine, varia tendentia ac de-
terminatio sit, quæ aliæ alias superant aut ab aliis supe-
rentur, aut impellantur, aut sistantur, &c. Prout *E.*
hoc de omni corpore dictus Philosophus affirmare
potest, ita in compage nostra organica & maxime con-

C 3

cinna

cinna puta id manifestò liquet, se ipsam non move-
re, eapropter impellente quodam indigere, quam
vim rectissimè partibus fluidis tribuimus: Musculi
namque ad contractionem naturalem præstandam
maximè inidonei sunt, nisi à fluidis quibusdam impel-
lantur; Duplex autem recensetur fluidum illud, òsum
per nervos ad musculos & omnes partes movendas
distribui solitum, experimento *BELLINIANO*; hoc
fangvineum, affluxu quippe ad partes non minus
ad motum contribuentes, experimentis *STENO-
NIS, BOHNII, VIEUSSENI* &c. Utrorumque horum
fluidorum tanta est necessitas atque amicabilis con-
sensus, ut unum absq; altero motui præesse nequeat,
altero horum deficiente & hic deficiat, ab illis nempe
modificationem istam sustinens, ita tamen ut fluida,
motuum impressiones, partium solidarum reactioni,
quodammodo adscribantur.

XVI.

Fluidorum ulterius horum, spiritus puta & sangui-
nis concursum actuantem s. moventem sub rarefacti-
onis aut elasticitatis quadam specie concipere placet,
missis nunc illis Authorum terminologiis, modo sub
explosionis modo effervescentiæ formâ impetum
hunc determinantium, quippe hypothesibus adhuc
dubiis superstructis; ita ut afferendum òbus animalibus
subesse elasticitatem talem quidem à pressione
externâ intensam s. actuatam, moderatorem tamen
spiritum & sanguinem fibris musculorum interfluum
vehementiorem, instinctus s. ab objectis externis,
s. appetitui intrinseco impulsu impressus agnoscere, illâ
intenduntia s. nisu musculorum naturali s. restitutio-
nis motu, hanc in exagitationibus illorum sponta-
ncis

687.

neis s. velementioribus observabilem, Pressionem porro illam non esse continuam sed tremulam ac oscillatoriam i. e. elateri suum non obstantem, quin potius expansioni s. activitati momentula concedentem reciproca, probabile est. Virtutem autem illam motivam sufficere fibris musculorum, pro naturali tendentia, quam alias motum tonicum appellare solent, à *BORELLO* vero sub vitalium motuum nomine exprimitur, credibile, magisq; evidens evadet forsitan, si Anatomica experimenta adhibenrur decenter, docentia, quemvis ferè musculum suum obtinere Antagonistam, ut altero agente alter passivè se habeat ac vice versa, eosdem velut in æquilibrio quodam teneri, jam vero si unus alterum superare debeat ac prævalere, requiri ut alter novam vim fortiatur; Tendentia autem illa mutua summè necessaria est, ut in continua ad motum pronitate ac aptitudine inveniantur, ex hoc quoque manifesta, quod in extremitate una musculo discisso, hic ad alteram resiliat, sicut Antagonista dissecto, alter mox prævaleat, atq; contractionem illam exsequatur: Quam reciprocam librationem, propriam fibris *BORELLUS* a firmat, nosq; ab æquali illa suum ac sanguinis in omnes partes influxu, provenire asserimus. Simulæ vero in statu naturali æquilibrio hocce, tolli nova accessione motoris debet, vim quoque novam musculis accedere concipiendum, quam fluido nerveo intra musculos, hos moventi, adacto adscribimus, non obstante, quod primum miremur, quomodo tantillo accessu, æquilibrio illud superari, ac tantis agitationibus extraordinariis sufficere possit, cum *BORELLUS* mechanicam, possibilitatis illius demonstrationem à Claris-

simo

648.

Amo STURMIO confirmatam, fat manifestè dederit:
Sc. Quum intra fibrillas undulantium virtutem expan-
sivam, extendi vel ab impulsu Quum extraordinario,
vel à fibris ab objectorum contactu, in contracturas
s. spasmos leviores concitatis, hinc in angustum ma-
gis coactis, inexistentium Quum machinulis ac spiru-
lis, prout instrumenta mechanica aerem comprimèn-
tia, exempli loco inservire poterunt.

§. XVII.

(6) Quoad ipsum musculorum motum pronuncia-
mus, illos dum agunt ac contrahuntur, ratione fibra-
rum suarum inflari sicque abbreviari, quando ad con-
tractionem, eorum latitudini crassitiei plus accede-
re, longitudini vero aliquid decedere observamus.
Musculi eadem dum intumescunt, atque rigidio-
res redduntur, continuæ ipsis tendinæ fibræ retra-
duntur, & per partes illas, quibus inseruntur, retra-
hantur, hac autem ratione eas modò inflecti, modò
extendi, modò attolli, modò deprimi, modò con-
stringi, modò laxari, &c. Qui eorum, ratione situs
alternationes, an per corrugationis, an attractionis,
an explosionis terminos concipi debeant, hic prolixè
diducere nolo, sanguinem ut sociam causam ad mini-
mum admittere nullus dubito. Vid. *Circulus Anat. Physiol.*
Excellentiss. BOHNII, atq; in *Histor. part. Oecon. Animal. s. n.*
Dn. D. ORTLOB. ubi hacce de materia plura.

§. XVIII.

Ex suppositis hisce nunc facilius de motu musculo-
rum p. n. sive convulsione formari poterit conceptus;
Siquidem hinc prout vel fibræ rectæ, vel transversæ im-
petantur, vel æqualiter, vel inæqualiter afficiuntur, ita
partes

689.
& ante & retro tensæ in æquilibrio rigidæ permanent, modo in anticam vel posticam partem contrahuntur, relaxatis sic suo modo Antagonistis s. musculis oppositis, qui ipsi pariter tunc convelli ac tendi ad sensum cernuntur. Et cum lateraliter ramificationes nervorum ad partes excurrant, ratio in promptu est, quare non uno modo utrinq; convulsio invadat, sed interdum dextrum saltem latus, sinistro illæso, & contra, interdum utrumque convulsionibus corripitur.

CAPUT IV.

Causas evolvens & distingvens.

§. I.

Dum solliciti sumus in inquisitione causarum, ad ejusmodi extraordinarios aut præternaturales motus quos sub convulsionis, & convulsivarum actionum titulis, concipere satagunt Medici, contribuentium, longum foret à Veteribus atq; Recentioribus conceptas de his opiniones, recensere aut examinare adeoq; in amplum descenderemq; campum unde brevitati studentes, flores Authorum juxta methodum nostram in fasciculum colligemus, eosq; ita attingemus ut in tanto dissentientium numero, suum cuiq; pulchrum dicentes, liberumq; arbitrium cuivis diversimode sentiendi relinquentes, nostram mentem quoque proferamus atque probemus.

§. II.

Causam igitur immediatam & proximam convulsionis quod attinet, hanc difficultatibus multis premi

VALES. de TARANTA fatetur, adeo enim intricatam & controversam apud Clarissimos Medicinæ Promachos reperiri, ut vix ac ne vix quidem, qualis statui debeat, intelligatur, imo multorum Medicorum mentem

D

hanc

hanc convellisse, ex hoc labyrintho se extricare nescientium, ut ideò Thesei filo opus esse videatur cujus ductum sequentes se expedire & tandem ad veritatis portam pertingere valerent. *HIPPOCRATES* & multi cum eo proximam causam in repletionem & Inanitionem posuere, ad quas omnes alias retulerunt illam vel è sanguine deducentes vel ab humore pituitoso, à sanguine quid: si scilicet vita otiosa, crapula, ebrietas, præcesferit, unde Convulsionem subito in corpore etiam aliàs benè constituto obortam recensent, à pituita autem, quæ se eodem modo ac sanguis in nervorum musculorumque substantiam insinuat, modò musculi tantum dilatentur aut intumescant, secundum profunditatem longitudinem atque latitudinem, ac contrahantur, Convulsionem tunc exoriri sibi concipientes. Mediatas vero causas nunc in *Rebus Naturalibus* Spiritibus sc. humoribus, temperamento; Nunc *Non-Naturalibus* vitiosaque diætâ, Nunc *Præternaturalibus* Morbis puta symptomatibus & *Morbificis* causis quærentes.

§. III.

PARACELSUS confuse satis pro more citat causas, allegans Num Græci De ætoso in prægnatum & pro varietate causarum quinque harum species indicans; dum illam aut ex læsione, vulnere, ictu, contusione, casu, abbreviatis nervis, aut ex calculo renum ac vesicæ, aut ex colica, acetositate fellis & Melancholiæ membra convellente, aut ex irâ, aut ex vino enasci probare conetur: Alibi eam ex frigido h. e. vento excitari, vel flatu, eo planè modo ac ex cibo ac potu alio loco ex Græco quodam Microcosmico hunc affectum ortum trahere ajat.

§. IV. HEL-

§. IV.

HELMONTIUS, Philosophus ille per ignem, Convulsionem à Blas vitali musculorum ex Archeo innato suscitato fieri arbitratur, incusans malignum quid in Archeum musculorum irruens, vitæque insidias struens, varias pariter in eâ admittit species, quarum recensioem ob prolixitatem evitandam studio supersedere volumus, Cap. interim ejus de lithiasi N. 131. 132. has legendi cupidis commendantes. Partium autem omnium contracturas exinde dolorificas fieri judicat, quia Archeum acredine, ponticitate, aut gradibus caloris aut frigoris iciunt, dolorem namque intensissimum ab Δe deducit sc. ab alcalibus aut corrodentibus Δi proximis, austeris, ponticis & acidis, mox dein salis, acris, amaris sive venenis, quæ ille sat ingeniosè proponit.

§. V.

THOMAS WILLISIUS particulas heterogeneas & valdè explosivas Ω bus animalibus in hac aut illa corporis regione agentibus accrescere supponit, dein ex iniqua hâc combinatione & irrequieta hujusmodi materia & spirituum collisione crebras vehementesque explosiones editas, paroxismos *σπασμώδεις* inducere declarat. Quoties enim particulis Ω uum animalium Ω uo- Θ inis aliæ diversi generis particule à sanguine arterioso intra fibras musculosas ubique interfluo, Nitro- Φ reæ nempe, accederent illisq; intimè accrescerent, protinus elisiones & velut explosiones instituerentur, hæque explosiones spasmodicæ non solum in musculis, sed etiam in membranis, ventriculo sc. intestinis, mesenterio aliisque partibus exsanguibus, Authore hoc asserente, contingerent. Plura qui

cupit, adeat aureum ejus Tract. de morbis Convuls.
C. I. ubi perquam judiciosè ratiocinatur.

§. VI.

FRANCISCUS DE LE BOE SYLVIUS modo aciditatem, modo acrimoniam quādam in fluidis corporis accusat, modò bilem, atram præprimis, ut omnium acerrimam ac acidissimam, modò pituitā putre factam hanc enim aut acidum in se continere occultum, aut Θ lixiviosum culpat quæ acrimonia atq; aciditate sua membranosas cerebri, cerebelli, ac spinalis medullæ, nervorum, verbo, omnes partes ita vellicarent, ut non possit non, quin vehemens, continuus ac copiosus Ω uum animalium ad musculorum fibras motus, convulsio nempe, eveniat.

§. VII.

CARTESIANI Veterum amplecti sententiam in hoc causarum genere nulli dubitant, causam convulsionis à repletionem & inanitionem nervorum pariter derivantes, eundem quoque demonstrandi modum adhibentes, argumento nim: à chordis in cithara deprompto, sicut illæ præ nimio calore aut siccitate contraherentur, ita nervis convulsis eadem causaretur. Ut adeo in hos quadraret illud proverbium apud *JC*tos alias usitatum, qui veritatem rei summam confirmaturi, *Julianum* id scripsisse ac verissimum esse dicant, cum & *Marcellus perpetuus Juliani Censor* consentiat.

§. VIII.

Sed hætenus aliarum opinionum recensione in hæsimus, quarum adhuc quædam adjungi possent, si instituti nostri ac temporis ratio eas adscribere concederet, remittimus proin Curiosum Lectorem ad *Prætorum* libros, Cum harum sententiarum censuram
susci-

fufcipere nequaquam nobis vindicemus ; Misfis Ergo aliorum opinionibus, quid nosmet ipsi arbitremur, pace tamen rectius sentientium, exponemus. Causam sc. immediatè proximam dicentes irritationem partium nervosarum insignem, Mediatam vero Continuum admodum inordinatum impetuosum ac p. n. Quum animalium influxum ac motum, Remotiores autem causas ex modo enumerata serie *Naturalium, Non-Naturalium & Præter-Naturalium Rerum*, depromentes. Istam autem jure, immediate proximam dici manifestum, cum eam inter & affectum nihil intercedat, Illam autem modo enumeratam causari, rursusque ab hisce nunc separatim nunc conjunctim produci in aprico est.

§. IX.

Et hic forsitan explicandum esset, quid irritatio? quid partes nervosæ? quid spiritus? quo ita magis complete de causalitate allegatâ judicari possit. Et quidem *ἰρρίτιση* seu Irritationis vocabulum generale est, significans quodcunque irritamentum, quo quovis modo vires vitales redduntur infirmiores, labefactaturque illa secundum Naturam indita potestas, sicque nonnunquam etiam *ὀργασμὸς* vocatur. In specie vero ejusmodi hîc denotat vellicationem qua nervosæ partes, maxime in musculis laboriosæ, aut plures, aut omnes, aut unâ, aut successive, aut gravius, aut levius, in sua diathesi, habitu, situ, motu, actione & reactione turbantur & quidem insigniter, cum quævis levis irritatio non statim mereatur convulsionis nomen.

§. X.

Per partes autem nervosas non saltim intelligimus,

D 3

mus,

mus canales istos teretes, aut ductus oblongos, Spiritum animale in diversas partes, pro sensu & motu deferentes, unde quoque harum actionum audiunt instrumenta, sed quatenus quoque includuntur fibræ, Ligamenta, tunicæ, tendines &c. & præprimis in musculis ita organisantur, ut non saltim fiant organum delativum imperii voluntatis, sed quoque executivum motus voluntarii vid. *BAR-THOLIN. Anatom. L. III. THOM. WILLIS. Anatom. Cerebr. C. XVII. seqq. HELMONT. Tract. Catarrh. delir. & Libias. C. IX. n. 15.*

§. XI.

De spirituum porro natura pro intentione aliquid dicturi, verba Excell. Doct. *ORTLOB. in Dissertat. Physiol. XXI. de Quum animat. secret. & nat. merito nostra facimus*; Elegantissimè autem ille: *Dolendum summoperè Medicis est, in parte corporis nostri adeò nobili, plurimarumq; actionum præcipuo instrumento tantam in ejus natura dignoscenda caliginem esse*; *Equidem ipsos fluidum subtilissimum tam ex glandularum secernentium, quam organorum distribuentium summâ exilitate, ætivum & summè mobile ex ipsis effectibus licet agnoscere*: *Verum in conceptu specialiori formando hæret aqua & mens in primario connexionis sue cum corpore instrumento penitus determinando fluctuat*: *Causa esse videtur quod partim adeò singulare, ut vix simile in tota rerum natura, cum quo comparationem admittat, inveniatur. Peculiarem namque fluidi hujus texturam ex eo cernere licet quod omnis odoris expers, penetrantissimos liqvores chymicos superet, nihilominus pariter tam modificata gaudeat mobilitate, ut his tenacius ac fixius intra compagem partium solidarum coercibile videatur*: *Prius effectus ejus infiniti sat luculen-*

695.
ter testantur: Posterius ex eo probatur, quod ab
objectis externis illud quasi repellatur atque ad in-
teriora determinetur, dirigaturve, cum Ω tus chy-
mici vix ullis vasis aut obduraculis coerceri queant.
Ut capropter utique asserendum, Ω tus animales chy-
micos non tantum mobilitate atque activitate supe-
rare, sed mobilitatis hujus suæ peculiarem determi-
nationem s. modificationem involvere, ratione cujus
nihil sibi par in rerum natura habeant, i. e. cum nihil
occurrat, cui per omnia aut pleraque sua phænomena
s. operationes similes existant, ex effectibus pariter
illorum formalitatem idè haut valeamus, hinc fa-
ctum, ut natura s. textura Ω uum à nemine forsan
mortalium adhuc explicari potuerit. Nihilominus
tamen quo pro conceptu quodam de iis formando
aliquid definiamus, Excell. D. BOHNIUM sequi licet
Progymn. Phys. Anet. 41. sic differentem, illos prudenter s.
non philosophicè commentatos fuisse, conceptu satis generali ne-
gotium complectentes, multas sanè lites hinc devitantes, ex spe-
cialiore horum determinatione alias oriundas, adeoque Ω uum
nomine comprehendimus fluidum quoddam subtilissimum, ener-
geticum ac valdè mobile, materiale tamen, quod motus preser-
tim & sensus instrumentum activum primarium constituit.
Vel designamus iis corpuscula summè mobilia s. spherica, vel
potius actu in motu existentia, tenuissima atq; insensibilia adeoq;
maximè activa, quæ à cerebro, præ. ex sanguine separata per
genus nervosum ad omnes corporis partes ordinariè leni ac æqua-
bili quadam undulatione derivantur, ab appetitu autem atque
objectis diversimode determinata, majore impetu hinc indè fe-
runtur, atque non modò motus & sensus primarium instrumen-
tum existunt, sed etiam quibus mentis atque corporis commer-
cium præ cæteris exercetur. Aliis ita eos describere pla-

cet,

et, quod sint portio illa aëris mediæ naturæ, quæ inter respirandum sanguini commiscetur, hujusque particulas exagitat postquam sc. ab hoc denuò in cerebro secreta systemati nervoso tendentia sua varia elasticitatem impresserat. Facile jam, cur fluidum hocce Num titulo insignitum fuerit, ex dictis clu- cescere poterit, ob subtilitatem nempe aliis corporis nostri liquidis majorem, sensus etiam fugientem, exprimendi formulâ à Chymicis mutuata, liquida effi- caciora, activa, valdè subtilia, puriora, ab aliis Num nomine distingventibus: Animale autem dictum, distingvendi causa, quod tale fluidum præter anima- lia in aliis corporibus non inveniatur atque actiones, quibus illa ab his distingvantur, eodem peragantur.

§. XII.

An vero Spiritus hi analogi quid habeant cum igne, ejusque affectione, luciditate ad opinionem *WIL- LISII* aut cum sulphure, ad modum Spiritus vini, jux- ta *BORELLUM*, aut Θ e acido cum *PASCHALIO* aut qvalitate dulcoris cum *WIRDIGIO* aut sub succulentia quadam seu liquoris formâ concipiendi, secundum doctrinam *ENTII*, *GLISSONII*, *MALPIGHII* *BORELLI*, *VIEUSSENI*, quibus adstipulatur *D. BERGERUS* *Disp. d. Succ. Nutrit. per Nervos transit.* determinare vix ausim. Opinioni alias *prime* contrariatur Recentio- rum Physicorum de Δ e conceptus, ubi non pro sub- stantia, sed certâ quadam particularum certarum modificatione habetur, *alteri* obstat denegata inflam- mabilitas, *tertia* & *quarta* nota ista Medicorum regula acida nervis esse inimica, & frustra per sensorium lingvæ tentata exploratio. Quinta experimentis sa- tis validis evinci vix potest, licet enim ex medulla
spinali

spinali & nervis discissis, à multis observata manifesta exstillatio humoris, quem alii, similiter admota chartâ bibulâ, tentantes, excipere nequaquam potuerunt; Attamen nondum sufficienter probat quod debet, siquidem controversum adhuc, an id proprium Nervorum & singulare fluidum, an vero commune, cum aliis partibus omnibus, liquidum. An per Nervos aliis partibus nutriendis, an Nervis ipsis nutritus gratiâ adducatur? An à rupturâ vasorum lymphaticorum, quibus præditi quoque Nervi, contigerit idem? Affert lucis non parum Experimentum ab *Excellentiss. Dn. D. BOHNIO*, ex hac intentione factum, quod cum *Act. Erudit. Lips.* insertum sit hic tædiose repetere nolumus. Sufficit dixisse, esse fluidum aliquod subtilissimum, volatile, summe activum & conditionis æthereæ, quale autem illud sit juxta qualitates elementares & reliquas, tacemus merito.

§. XIII.

Sed forsitan de *τὸ* esse spirituum debuissimus esse solliciti magis, priusquam evolutæ essent conditiones eorum aliæ. Sed cum nemo existentiam vocet in dubium, inanem actionem ageret is, qui in manifestâ se exhibere vellet præter modum curiosum; ratione differentia & distinctionis eorum forsitan oriretur dubii aliquid, cum alii spiritum unum specie, eundemque solum per corpus agitari, hocque, (à principio radicali, spiritu genitali scilicet promanans, post in organis diversis successivè determinatus, motuum ac sensationum diversarum autor existens) actuare & habile reddere, asserant, alii è contra eos in *Naturales, Vitales, Animales, Genitales, &c.* distingvant, & pro diversitate actionum in *Oeconomia Animalis* diversimode

E

mode

mode nuncupentur; ast sine, ut credimus, contradictione invicem, cum unus Oeconomiae præfixus concedi possit spiritus, ratione tamen puritatis, exaltationis, locationis, nobilitatis, &c. meritò distinguendus.

XIV.

Explicandum tandem videtur operum pretium esse. Qui fiat, quod Ætus alias summè fugaces ac mobiles in convulsione tamen vera coagulentur, obtorpescent, ac quasi congelascant, iisque ita constitutis, pars quoque contracta ac convulsa immobilis & in rigiditate constante permaneat: Congelatores aliquem ut heic concipiamus, necessum est, quem autem determinare difficillimum arbitramur. Peregrinum aliquod sed fixius, secus ac in Epilepsia, iis accedere tamen concedendum, quod vim eorum elasticam supprimat, non tamen plenariè, cum nec irritatio cesset. Spiritus enim ad quemcumque motum obeundum prompti, citra imperium partem alioqui sanam in tendentia naturali servant, motum præstando in hanc influunt, irruendo illuc quorsum amandantur: Ast fixitate iis inducta, præsto est malum; Fertur equis auriga, nec audit curus habenas. Nim: tendentia illa naturalis aliquomodo restricta est, cum in motu naturali, voluntario, directivo, Ætus musculos inflando, hanc ad imperantis mentis sententiam tollunt, pro robore ipsorum huc illuc convertendo, actionibusque præstitis ad pristinum tonum eos redire concedunt, i. e. ad rigiditatem ac tensionem naturalem. Secus autem in Convulsione contingit, idem quidem Ætus est, qui in partes musculosas influit, sed p. n. se habens, ac ob peregrinam sibi affricatam labem

hoc enim motus Quum animalium sufflaminatur seu suspenditur, perinde circiter ac Vntum ☐æ in offam cogere, experientia chymica docet. Quamvis hoc longè blandius in corpore nostro contingere probale sit, i. e. ad tenuiorem quasi nebulam Qtus statim condensentur.

§. XV.

Et tantum de causis proximis immediatis aut continentibus, mediatis quoque aliis; ultra has recensentur adhuc plures, non eadem tam immediatè afficientes, interim tamen ad morbositatis effectum multum contribuentes, imò causæ causarum existentes, unde sunt quædam *antecedentes* seu *disponentes*, quædam *occasionales* seu *moventes*, *Proëgumenas* alias dicunt, & *procatarticas*, quædam sunt *evidentes*, quædam *latentes*, quædam *interne*, quædam *externæ*, quædam *per se*, quædam *per accidens* agentes, quædam *communes*, quædam *proprie*, quædam *positivæ*, quædam *privativæ*, &c. De quarum distinctione consulantur institutionistæ, *FUCHSIUS*, *SENNERTUS*, *MOEBIUS*, *SCHENCKIUS*, *ROLFINCKIUS* etiam in *O. & M. Med. Gen. &c.*

§. XVI.

Nos de causis hisce aliquid dicturi, consideramus eas quatenus in *Rebus Naturalibus*, *Non-Naturalibus* & *Præternaturalibus*, nidulantur. Istic enim Temperamentum frigidum, humidum, phlegmaticum, calidum innatum suffocat, stagnationem humorum vitiosorum, modo descriptæ indolis, acriorum etiam circa principium nervorum, cerebrum, aut nervos ipsos, diversi ordinis, concedit, consequenter diathesin naturalem ad ejusmodi molestum affectum inducit, unde ex hac ratione ætatem puerilem ei subjectam magis
notat.

701.
notat HIPPOCRATES III. *Aphorism.* 28. Nonnunquam
siccum & calidum incusandum quoque est, nervos
enim & musculos quasi corrugat, coarctat & contra-
hit, ut in cholericis; Spiritus rariores, imminuti, de-
biles, fugaces, meticulosi, &c. contribuunt non minus
ad ejusmodi alterationes periculosas, accedentibus
imprimis animi motibus, quibus subjectum id genus
temperamentorum maximè est. Illic (a) Aer (cujus tanta
omnibus corporibus necessitas extat, ut siquidem omnibus aliis
abstineat homo, neque cibum sumat neque potum, possit tamen
dies vel tres, vel plures ducere. Si cui vero spiritus in corpus
via intercipientur; in brevi parte unius diei intereat. HIP-
POCRAT. *de flatib. Oper. S. T. I. p. m. 400.*) frigidus cere-
bro nocet GEORG. BERTIN. *L. VIII. de Sanit. tuend. C. VII.*
Humidus etiam corpus torpidum reddit, cruditates,
& humores multos pravos generat, HEURN. *L. VII.*
Instit. Med. C. II. Catharros fovet, TRINCAVELLUS L. I.
Cons. 3. & L. II. Cons. 10. Maximè hyemalis, qui horum
vitiolorum feracissimus ROLFINCK. *L. II. Consil. 14.* Sic-
cus quoque præter fas arctat, convellit ac colligit
GALENUS *Comment. VI. Aphorism. 39.* De venenato,
mercuriali, arsenicali aut aliter malignè & vitiosè
conditionato, res clara est. (b) Cibus & potus partim
multiplex & facultate dissimilis, ut enim nimia vari-
etas medicamentorum mortem, ita alimentorum mor-
bum excitat, partim solidus & larga manu oblatus,
sicque calorem ventriculi obruens & generationi cru-
ditatum occasionem præbens; Generaliter eâ de ma-
teria COUS *de flatib.* Ubi præter naturam copiosior cibus
ingestus est morbum id creat II. *Aphor. 17.* & SENNER-
TUS *Instit. L. II. P. II. C. II.* Ex cibi nimia copia, cache-
xia & alia mala ortum habent; Partim frigidus &

E 3.

difi.

difficilis concoctionis unde *SOLEMANDER*: in Verti-
 gine & frigida cerebri intemperie abstinendum ab
 omnibus cibis, crassi, frigidi, viscerosi alimenti, à cibis
 multos flatus generantibus, ab iis qui difficile conco-
 quuntur: Ab omnibus illis, qui vel natura sua caput
 afficiunt, vel illud vaporibus replent, *Sect. 1. Cons. 2.*
 Ratione potus sentiendum idem, modo ratio habeat-
 ur temperamenti, ætatis, & temporum anni, non
 defecatus certè semper nocumento, vinum in quan-
 titate ingestum non rarò hujus mali existit origo vid.
RODERIC. à FONSECA Consult. Medic. T. I. Consul. xxxvii.
 (γ) *Motus & quies, somnus & vigilia*, in specie in subje-
 ctis temperiei frigida, phlegmaticæ catharrhisque
 affectis quies nimia, & ubi præter fas indulgetur
 somno, adjuvant, nonnunquam etiam creant mor-
 bum huncce, cum è contra exercitationis excessus,
 & à somno abstinencia seu Agrypnia, præprimis in
 imbecillioribus ejusdem effectus solent esse proca-
 tarcticæ causæ. (δ) *Excreta & Retenta* ubi vel retinentur
 excernenda, vel excernuntur retinenda, vel vitiosè
 retinentur aut excernuntur; undè huc pertinent ma-
 ximè, quæ ratione causalitatis ex inanitionis & reple-
 tionis fonte petuntur à veteribus argumenta. (ε) *Animi*
Pathemata, Timor, quem ad facultatem fugientem
 refert *AVICENNA*, Mœror, Ira, Spiritus supprimendo,
 explodendo, depauperando, inordinate movendo,
 imò in furorem conjiciendo, ad spasmodicos motus
 contribuere potenter, *Experientiâ Magistra* edocce-
 mur quotidie. Hic Res Præter Naturam acceden-
 tes ut Morbi, Symptomata, morbificæ causæ tragici
 ejusmodi affectus sæpissime solent esse causæ occasi-
 onales & moventes. Sic post multam sanguinis effu-
 sionem

tionem convulsionis meminit *HIPPOCRATES V. Aphorism. III.* Post morbillos, *ROLFINCKIUS Medic. Special. Consultator. L. II. Conf. XIV.* A flatibus *REINERUS SOLENANDER Sect. II. Conf. XXIII.* A Cephalalgia & Vertigine, *IDEM.* Post vulnus & venereum morbum, *OZIAS AIMARUS Observat. X.* Ab ungvibus incautius resectis, *JOHANNES RHODIUS Centur. Observat. L.* In hydropico lethalis, post articulare morbum, Cholerae sævissimam, ab uteri indispositione & post comestos fungos, puncturam nervi per venæsectionem, casum ab alto, &c. &c. *PETRUS FORESTUS Observat. LX. de cerebr. morb. Observat. CIII. seqq.* A dolore aurium, *HIPPOCRATES in Coac.* Cervicis & faucium, *IDEM Ibid.* Pectoris, *FRANCISCUS VALLERIOLA,* Stomachi & Intestinorum, præsentibus nonnunquam lumbricis, *SENEC D. L. V. Epidem. GENTILIS FULGINAS. ANTON. BENIVENIUS, ANTON. MUSA BRASSAVOLUS, MARCELLUS DONATUS, HIERONYMUS GABUCINIUS, VICTOR TRINCAVELLUS, JOANN. SCHENCKIUS, AUGUST. THONERUS, JOHANN. BAPTIST. CODRONCHIUS, HERCULES SAXONIA, Dentium, HIPPOCRAT. III. Aphor. 25. GALENUS, ORIBASIUS, PAULUS ÆGINETA, PHILOTHEUS, GEORG. VELSCHIUS.* Inprimis infantes, quando dentiunt, sæpissimè convelli, notum satis est: Ab ulcere Phagedæno frontis, *Excell. DN. PRÆSES, Affinis meus ætatem æstumatissimus, &c. &c.*

CAPUT V.

Signa recensens.

§. I.

Consideratis ita quodammodo causis properamus ad signa, quæ distingvere in communia & propria Patho.

Pathognomonica seu Diagnostica, & Prædictoria seu Prognostica solent Medici, & à læsa partium constitutione, turbatis actionibus, q̄ualitate mutatâ, pulsu, \square na, sanguine, habitu corporis juvantibus & nocentibus &c. ea desumere, secundum conditiones eorum & suum conformare iudicium, hujus Artis periti.

§. II.

Signa **DIAGNOSTICA** non sunt semper eadem, sed prout affectus levior aut gravior, remissior aut pertinacior, ita symptomata signa suppeditantia, nunc pauca, nunc multa, nunc s̄veta, nunc rariota, deprehenduntur. In nervorum distensione autem utpl. adest dolor cum virium jactura, motus contra voluntatem & ita coactus musculorum, consequenter certa nonnunquam partis, nonnunquã etiam totius corporis violenta incurvatio & rigiditas, vebemens maximè in Spasmo Emprostotono & Opisthotono, aliquando oculorum, maxillarum orisq̄, distorsio & constrictio, sensus aliquando integri manent, imprimis in leviore, aliquando abolentur ad tempus, imò ratione interiorum, communis scilicet memoria & phantasia non rarò detrimentum patiuntur: Somnus aliquando valdè urget, &c. &c. Ex pulsu & \square na vix aliquid certi ad specialem morbi hujus diagnosin contribuens, desumi potest, cum ille & hæc sæpissimè à sanorum nihil differant, nisi quod, ob consumptionem virium insignem, post paropysmum pulsum debilem tardum, rarum, &c. præprimis in phlegmaticis, deprehendere liceat, quandoque etiam turbâ in Oceano sanguinis motâ \square nam præter fas & colore & hypostasi & sedimento mutatam. **PROGNOSTICA** statum futurum & quid concipiendum spei aut metus sit, prænunciant ex regulis Artis, sicque statuitur generaliter spasmus omnem esse periculosum, universalem tamen periculosiorem

lofio rem particulari. Specialiter rationē (1) Imminentia; hujus notæ creduntur angusta & luctuosa respiratio, pulsus rarus, durus, exiguus, risus surdonicus, tremor manus egri occultus, alvus siccescens, Quæ aqua similis & cruenta, nonnunquam ejus retentio, facies rubescens, singultus, dolor capitis, lumborum & clavicularum ex PAUL. L. III. C. XV. P. FORESTUS & COLUS: Cervicis & dorsi perfrictiones apparentes per totum corpus, his & sbumosis Quænarum excretiones cum animi deliquio, atq; in oculis totius lucis impedimentum, Convulsionem propè esse significat III. Prim. Prorhetic. Com. XX. Et post vigiliis desipientia, Convulsionem brevi futuram denunciat. GALEN. VII. Aphorism. comm. (2) Subjecti. Pueri ad Convulsionem paratiores sunt, ob imbecillitatem corporis & pituitam facilè coacervatam, post pueros vero mulieres, quæ facilè cerebro consentiunt ob uteri vitia & nervorum mollitiem, pariter & Senes ob caloris defectum IDEM SENEX I. Epidemior. L. VIII. (3) Temporis. Magis quoq; hyeme expectatur & in constitutione frigidâ V. Aphorism. 17. GALEN. Comment. II. I. Epid. 24. (4) Eventus, vitæ scilicet aut mortis; Sic ÆSCULAPIUS COLUS, ex vulnere convulsio letalis est. V. Aphorism. II. Similiter post hæmorrhogiam largam Ibid. Aphor. III. Sanguine multo effuso convulsio aut singultus accedens, malum. Ratione febrilis accessus præsentis aut accedentis, ita: Febrem in convulsione fieri melius est, quam convulsionem in febre, II. Aphor. XXVI. A convulsione aut distensione nervorum vexato, febris accedens morbum solvit, IV. Aphor. LVII. E contra, in febribus acutis convulsiones item ex somnis timores aut convulsiones malum, Aphor. LXVI. LXVII. Porro: Convulsio ex Veratro letalis V. Aphor. I. Post ebrietatem convulsus moritur IBID. II. Quicumq; à distensione antrorsum & retrorsum corripuntur, in quatuor diebus pereunt, si vero has effugerint,

F

effugerint,

effugerint, sani sunt, IBID. VI. Plura loca parallela vid.
passim in Aphor. & alibi. (5) Modi eventus, ubi expe-
rimur ut plurimum, quod materia ad cerebrum de-
lata, aut morbo in Apoplexiam degenerato, mors
fit in confinio. Salutariter interim terminatur, Urinis,
Sudoribus, &c. Ad mortem, suffocatione.

SECTIO II. PRACTICA.

SEU

MEDENDI METHODUM TANGENS.

§. I.

HAnc monstraturi recurrimus via tutâ, methodoq;
non minus rationali ad triplicem fontem istum
Medicum, Chirurgicum scilicet, Pharmaceuti-
cum & Diæteticum, non neglecto respectu eo, quæ
ratione syndromes symptomatum, ætatis, sexus,
temporis, &c. habere debet sollicitus morborum
Profligator.

§. II.

Et sic Chirurgia suppeditat frictions, ligaturas,
cucurbitulas, Scarificationes, Venæsectiones, Vesi-
catoria, Setacea, Fonticulos, Trepanationes, Embroca-
tiones, cum distinctione adhibenda. *Fricatio* mollis &
multa, solvendi, dura, nonnunquam etiam cum pumice
sensibiliter tentanda, minuendi, & vapores nocuos ad
peripheriam corporis trahendi, potentia gaudet, estq;
posterior, in paroxysmo maxime utilis, utraqve vel
sicca est vel humida, cum hic Æosa nervina abhibeantur
simul. *Ligatura* tum extra paroxysmum, tum in paroxy-
simo, & quidē satis fortis, ne scilicet decumbat materia
cum impetu ad locum affectum, aut impediatur humo-
rum affluxus, imprimis præcludatur via ad cerebrum:

CUCUR-

Cucurbitula scarificata & non scarificata, *Vesicatoria*, *Setacea*, *Fonticuli* adhibentur revulsionis & evacuationis gratia, sæpius cum solamine ægrorum. De *Vene-Se*: nescio quid statuam, cum multi Practicorum commendent eam etiam in teneris infantum corporibus, sæpè tamen tragico eventu. Nos, ubi causa sanguinis stagnatio, partis alicujus inflammatio, ordinarii cujusdam fluxus retentio, plethora, &c. Revulsionis, evacuationis & imminutionis ergo ex usu venire, asserere non dubitamus, de cetero ratione hujus Operationis cautè agendum putamus. *Trepanatio* locum habet, quando vel per casum, vel contusionem frustulum ossis cranii vellendo meninges, aut evacuatus sanguis ichorosus factus, illic locorum, rodendo excitat motum p. n. & distentiones tales morbosas, ex circumstantiis facilè judicandas. *Embrocatio* seu *Impluvium* obsoletum videtur remedium.

§. III.

Nunc ad *Pharmaciam* accedimus medicatum fontem, hausturi ex eo *Aqvas Soterias Balsamosq;* vitæ *Patriarcharum*, aliter tamen in *Paroxysmo*, aliter extra *Paroxysmum* adhibendos. In *Paroxysmo* præter *Chirurgica* nonnulla jam tum enumerata, ea quæ tensionem istam violentam mitigare potis sunt, vocanturq; *Nervina*, *Cephalica*, *Specifica*, &c. *Interna* & *Externa* adhibenda. Ex *REGNO VEGETABILI* *Betonic. Major. Rut. Salv. Melisf. Rosmarin. Lavend. Serpill. Primul. ver. Lil. Convall. Pæon. Angelic. Aromata varia, Resine quoq;* & *ligna, ut Succin. Ambr. Balsamaq;* variis generis, *Peruvian. Opobalsam. Thus, Mastix, Styrax, Camphor. Corall. Margarit. ANIMALI* *Castor. Mosch. Zibeth. C. C. Ungul. Alc. Unicorn. Pinguid. Serpent. Cervi, Taxi, Vulp. Mur. Alpin. Cat. Urs. & Bezoar Orient. & Occident.* Ex *MINERALI* imprimis $\zeta\zeta$ *nativ. & Tij, D, Unic. fossile, & ac.* Et ex hisce *Composita* varia sub forma ∇ *arum simplicium & compositarum, TRarum, Essentiarum, Spirituum, Salium, Tragearum, Trochisc, Specierum, Suffimigiorum.* &c. Imprimis autem exaltatur *Specific. ceptal. D. Mich. pulv. Epilept. March. liq. C. C. succin. lavend. Oia volat. diversa, TRa Castorei, De.* Externè Ω *Salv. Lavend. Lumbric. formic. \nabla Anhalt. Articul. ad extra, Ol. Philosophor. Succin. Terebinth. Lavend. u. Petr. laur. lunip. Castor. cheir. Unguens. martiat. nervin. Dialth. &c.* Pro amuleto eligere solent *Rad. Pæor. Lapid.*

Lapid. Lazuli, &c. Extra Paroxysmum omnibus modis ad causæ ablationem respicitur, prudenter adhibitis Emeticis, Cataractis, Diaphoreticis, Diureticis, Carminativis, Anthelminticis, Emmenagogis, &c. &c. Prædictis commodè addi amant nonnulli Opiata, quæ sive cum volatilibus maritata, sive cum fixis, ob mirabilem vim suam Spiritus exorbitantes sedandi, laudibus dignis deprædicantur, modo cum modestia & iudicio applicentur.

§. IV.

Et cuncta hæc adjuvabuntur oppido, accedente in diætâ Regimine decenti ubi (α) *Aër* eligendus serenus & à subsolano potissimum ventilatus, fugiendus borealis, frigidus ac hybernus (β) *Cibus* sit $\epsilon\upsilon\chi\upsilon\mu\omicron$ & $\epsilon\upsilon\omega\epsilon\omega\omicron$, vitentur acida & austera imprimis crudiora, fructus horarii, &c. *Potus* sit defecatus & nervinis herbis si placeat, medicatus reddatur, Vinum frigidioribus & humidioribus concedatur generosum, ast parca manu; siccioribus Cholericis $\omicron\lambda\iota\gamma\acute{\omicron}\phi\omicron\sigma\omicron\nu$ liberaliori dosi. A crapula seriò abstinendum. (γ) *Quies* imperanda iis, qui per constitutionem naturalem teneri & debiles, exercendi vero robusti & validi. (δ) *De Somno* detrahendum aliquid in Phlegmaticis & humidis, procurandus autem in Temperamentis Siccis & ubi sensus tristis vexat immodicè miseros & prout (ϵ) *Obstructiones* alvi, \square næ & aliarum viarum non sunt admittendæ, ita arcendæ Diarrhœæ, Hypercatharses, hæmorrhogiæ, narium, ani, uteri, &c. Vitanda Venus immodica, Balsamum vitalem depauperans, motus irregulares excitans, totumq; genus nervosum per consensum extraordinariè afficiens. Et deniq; (ζ) tenendum prudens Pathematum animi moderamen, in ira, metu, mœrore, terrore, &c. nisi quis sua sponte hostem hunc accersere velit; Siquidem recte iudicante Medicorum aliquo præcipuo: **PASSIONES TALES SUNT VELUT ASTRA, CORPUS MICROCO-**

SMICUM VALDE IMMUTARE APTA.

DEO TRIUNI GLORIA SOLI.

Sphalmata, quæ fortean irrepsere, ac inter legendum oculos subterfugere, Tuæ B. L. Humanitati & Benevolentia gratiosè corrigenda (cum propter temporis penuriam hæc adscribi non possint) ac emendanda relinquo, iisque ut ignoscas, decenter rogo.

$\epsilon\upsilon\chi\upsilon\mu\omicron$ (\circ)($\epsilon\upsilon\omega\epsilon\omega\omicron$)

710

1535 66

ULB Halle
005 308 526

3

W 17

23 665

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS
DE
CONVULSIONE

Quam
AUSPICE CHRISTO ARCHIATRO,
Auctoritate & Indultu
AMPLISSIMÆ ET GRATIOSISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ
IN ALMA GRYPHICA
PRÆSIDE

VIRO Nobilissimo, Excellentissimo atque Experientissimo,
DN. JOHANNES GERDESIO,
Philos. & Medic. Doctore celeberrimo, Profess. Publ. Ordin. Facult. sue
DECANO summè spectabili, ut & S. REG. MAJEST. SVED.
Archiatro dignissimo, meritissimo,
Dn. Patrono, Promotore ac Affine omni obsequii cultu
æternum venerando

PRO LICENTIA
Summos in Arte Medica Honores, Insignia & Privilegia DOCTORALIA,
MORE MAJORUM, legitimè & solenniter capessendi,
Publicæ Eruditorum Censuræ subjeit.

JOH. NICOLAUS SCHMIETERLOW,
Gryphiswald, Pomeran.
IN AUDITORIO MAJORI A. ab O. R. M. DC. XCVIII.
ad diem Febr. horis consuetis.

Gryphiswaldiæ,
Literis DANIELIS BENJAMINIS STARCKII,
Reg. Acad. Typogr.

18

